

MILJÖMÅL
HÅLLBARHETSMÅL
MILJÖBALKEN

29 november 2018

Hans Wrådhe
Naturvårdsverket

Vår verksamhetsidé

Naturvårdsverket driver och samordnar arbetet för en god livsmiljö tillsammans med andra.

Vi bygger vårt arbete på kunskap och visar på möjligheter för en hållbar utveckling.

Vi är en miljömyndighet som arbetar på uppdrag av regeringen.

Många myndigheter i miljöarbetet

- Länsstyrelserna
- Havs- och vattenmyndigheten
- Keml
- Transportstyrelsen
- Kommunernas miljönämnder
- ....

Byggstenar i miljöpolitiken

Nationella miljömål

Miljöbalken och andra styrmedel

Uppföljningar och utvärderingar

MILJÖMÅLEN – ETT SYSTEM MED FLERA MÅL

- Generationsmålet
- Miljökvalitetsmål
- Etappmål

”Det övergripande målet för miljöpolitiken är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.”

GENERATIONSMÅLET

DET SVENSKA MILJÖMÅLSSYSTEMET

GENERATIONSMÅLET

Visar vägen för Sveriges miljöarbete

"Det övergripande målet för miljöpolitiken är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser."

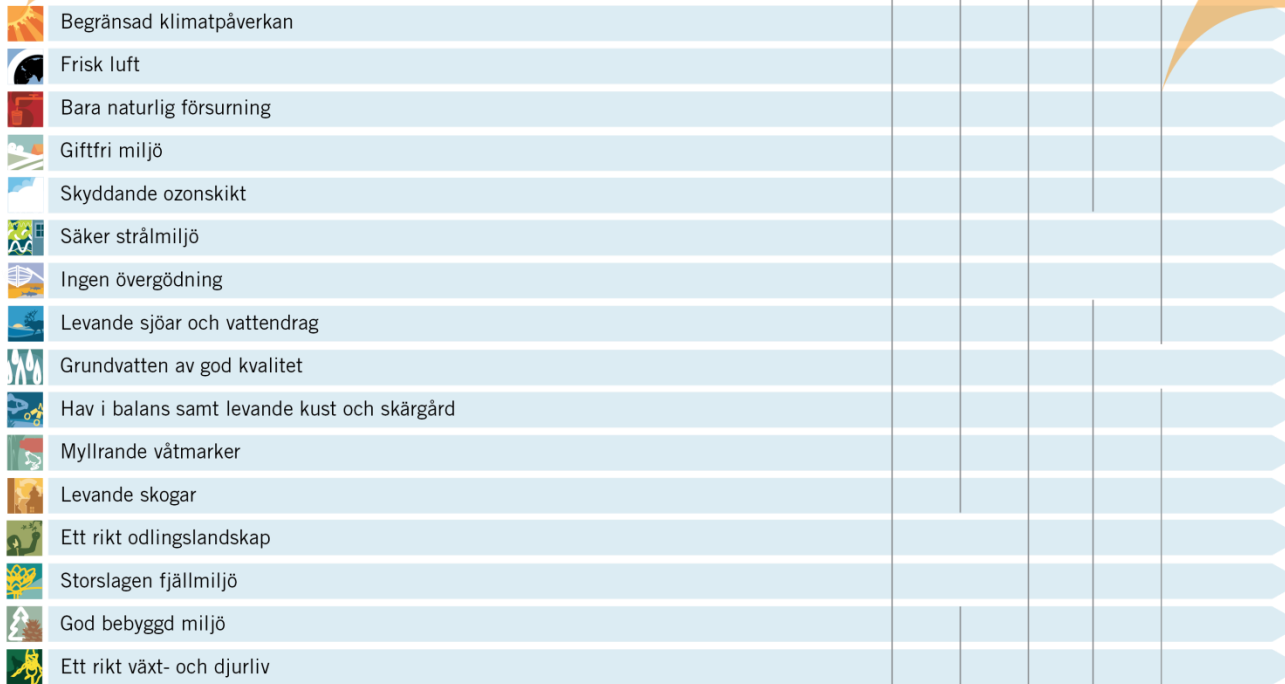
Återhämtade ekosystem | Bevarad biologisk mångfald | Minimal negativ miljöpåverkan på människor | Resurseffektiva kretslopp | God hushållning naturresurserna | Effektiv energianvändning | Ändrade konsumtionsmönster

MILJÖKVALITETSMÅLEN 16 st

Beskriver önskat tillstånd i miljön. De följs upp med hjälp av ett antal preciseringar som förtydligar innebörden.

ETAPPMÅL

År steg på vägen för att nå generationsmålet och ett eller flera miljökvalitetsmål. (Antalet varierar)

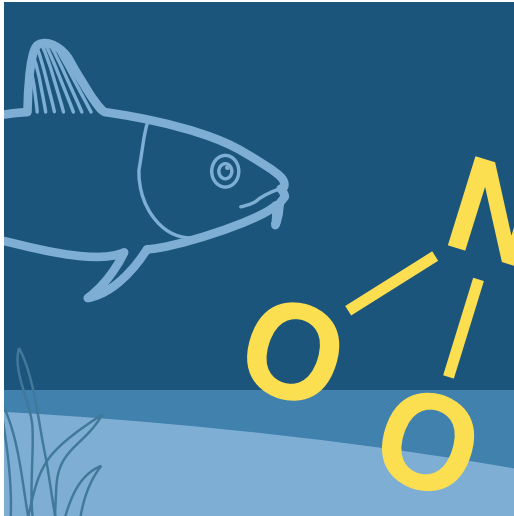

ÅR 2020

Miljöarbete i samhället

EXEMPEL PÅ MILJÖKVALITETSMÅL:

Ingen övergödning

Halterna av gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningar för biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten.

Regeringen har fastställt fyra preciseringar:

- **Påverkan på havet**
- **Påverkan på landmiljön**
- **Tillstånd i sjöar, vattendrag, kustvatten och grundvatten**
- **Tillstånd i havet**

Exempel på etappmål

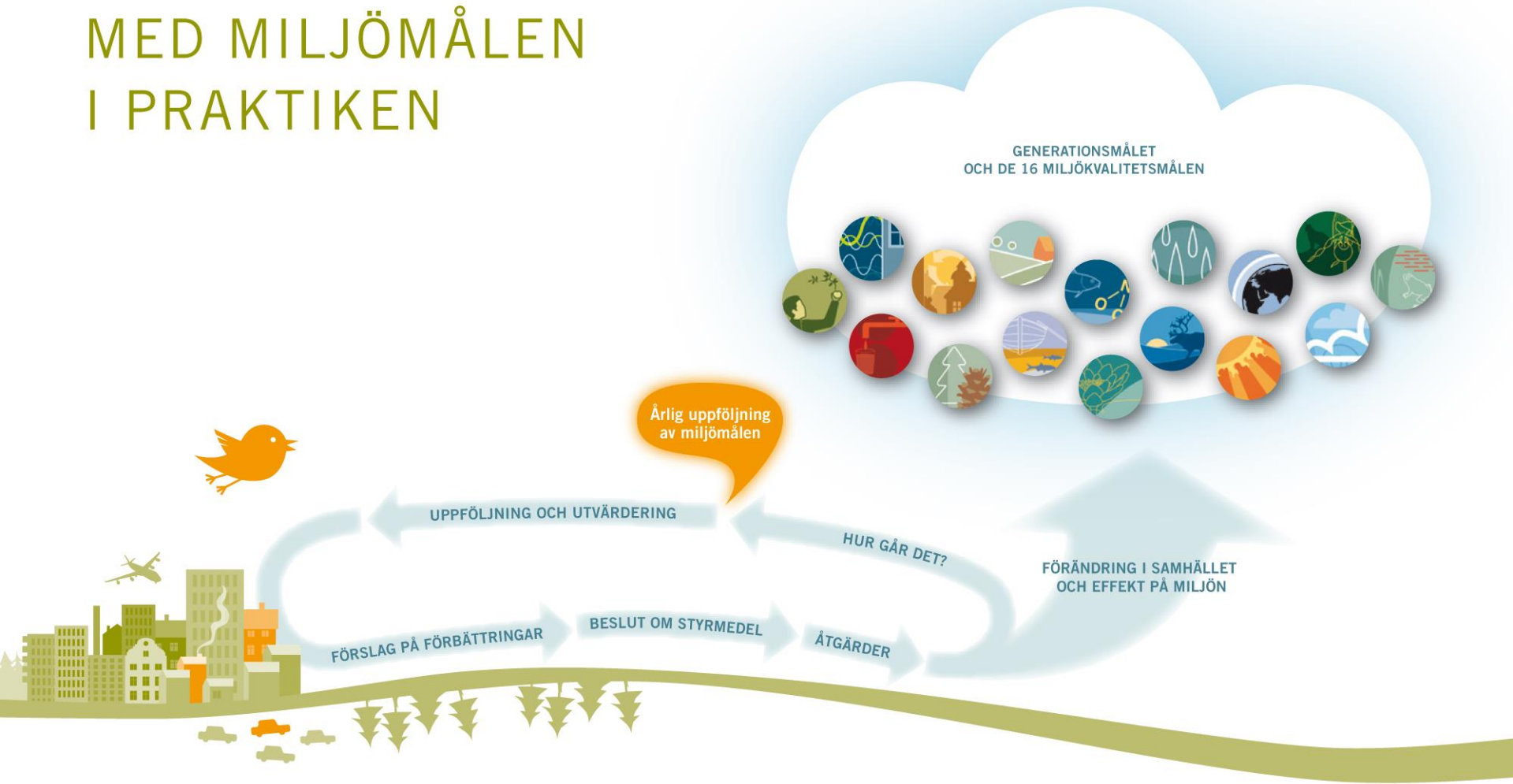
Det formella skyddet av marina områden har ökat med minst 570 000 hektar till 2020.

Växthusgasutsläppen från inrikes transporter ska minska med minst 70 procent senast år 2030 jämfört med år 2010.

HUR VI ARBETAR MED MILJÖMÅLEN I PRAKTIKEN

När vi miljökvalitetsmålen?

Nej	Begränsad klimatpåverkan	Nej	Grundvatten av god kvalitet
Nej	Frisk luft	Nej	Hav i balans samt levande kust och skärgård
Nej	Bara naturlig försurning	Nej	Myllrande våtmarker
Nej	Giftfri miljö	Nej	Levande skogar
Ja	Skyddande ozonskikt	Nej	Ett rikt odlingslandskap
Nära	Säker strålmiljö	Nej	Storlagen fjällmiljö
Nej	Ingen övergödning	Nej	God bebyggd miljö
Nej	Levande sjöar och vattendrag	Nej	Ett rikt växt- och djurliv

1

Ingen fattigdom

2

Ingen hunger

3

Hälsa och välbefinnande

4

God utbildning för alla

5

Jämställdhet

6

Rent vatten och sanitet

7

Hållbar energi för alla

8

Anständiga arbetsvillkor
och ekonomisk tillväxt

9

Hållbar industri,
innovationer och
infrastruktur

10

Minskad ojämlikhet

11

Hållbara städer och
samhällen

12

Hållbar konsumtion och
produktion

13

Bekämpa
klimatförändringen

14

Hav och marina resurser

15

Ekosystem och biologisk
mångfald

16

Fredliga och inkluderande
samhällen

17

Genomförande och
globalt partnerskap

GLOBALA MÅLEN

För hållbar utveckling

Exempel på delmål i Agenda 2030

Bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt för en hållbar utveckling

14.1

Till 2025 förebygga och avsevärt minska alla slags föroreningar i havet, i synnerhet från landbaserad verksamhet, inklusive marint skräp och tillförsel av näringsämnen.

Styrmedel för att nå miljömålen, exempel

- Miljöbalken
- Andra lagar
- EU-förordningar
- Koldioxidskatt
- Miljöstöd till jordbruket
- Klimatklivet
- Statens inköp av mark som behöver skydd
- Lägre moms på vissa reparationer
- Etcetera

Miljöbalken trädde i kraft 1999

- Den ersatte 15 tidigare lagar
- Miljöbalken innehåller regler för:
  - Naturresurser
  - Naturskydd
  - Artskydd
  - Miljöfarlig verksamhet
  - Hälsoskydd
  - Vattenverksamhet
  - Kemiska produkter
  - Avfall

De allmänna hänsynsreglerna (2 kap)

- **Bevisbörda (1§)**
- **Kunskapskrav (2§)**
- **Försiktighetsprincipen (3§)**
- **Bästa möjliga teknik (3§)**
- **Produktvalsprincipen (4§)**
- **Resurshushållning (5§)**
- **Lokalisering (6§)**
- **Rimlighetsavvägning (7§)**

Tillståndsplikt, anmälan

Vissa miljöfarliga verksamheter kräver tillstånd hos Mark- och miljödomstol eller länsstyrelse eller anmälan till kommunens miljönämnd. (9 kap)

Vattenverksamhet kräver i allmänhet tillstånd hos Mark- och miljödomstol. (11 kap)

Den sökande ska göra en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) av den verksamhet hen planerar. (6 kap)

Tillsyn (26 kap)

Kommunens miljönämnd har som regel tillsyn över miljöfarliga verksamheter och vattenverksamheter i kommunen.

Länsstyrelsen kan ha tillsynen över större anläggningar i länet.

Kommunens miljönämnd har tillsyn över hantering av avfall och kemikalier inom kommunens gränser.

Vad kan du som båtägare göra för miljömålen? Båtmiljörådets lista:

- 1 Avgaser från nya båtar och båtmotorer
- 2 Gamla båtar och båtmotorer
- 3 Energieffektiva båtar och motorer
- 4 Förbättra båtförarens körsätt
- 5 Hänsynsområden
- 6 Ilandlämning och mottagning av avfall
- 7 Toalettavfall
- 8 Bränslespill vid tankning
- 9 Ren båtbottnen
- 10 Uppläggning, skötsel och kemikalier
- 11 Skrotning av båtar
- 12 Känsliga bottnar ska skonas

Frågor och funderingar?

Hans.wradhe@naturvardsverket.se

www.sverigesmiljomål.se

www.naturvardsverket.se